

De Vlinderstichting te Wageningen
Jaarrekening 2018

Inhoud

Bestuursverslag		
I.	Verslag van het bestuur	4
II.	Verslag van de Raad van Toezicht	5
III.	Hoofdpijnen beleid De Vlinderstichting 2019	6
IV.	Begroting 2019	7
V.	Algemeen	8
VI.	Financiële positie	9
Jaarrekening		
VII.	Balans	11
VIII.	Staat van baten en lasten	13
IX.	Kasstroomoverzicht	14
X.	Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	15
XI.	Toelichting op de balans	17
XII.	Toelichting op de staat van baten en lasten	23
XIII.	Vaststelling door Bestuur en Goedkeuring Raad van Toezicht	26
Overige gegevens		
XIV.	Verschillenanalyse	27
XV.	Activelijst	28
XVI.	Overzicht omzetbelasting	29
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	

Bestuursverslag

I. Verslag van het bestuur

Voor u ligt de Jaarrekening over 2018 van De Vlinderstichting. Daarin leggen wij verantwoording af over de verkrijging en de besteding van de middelen zoals die in 2018 tot onze beschikking stonden. Met een gezonde financiële balans en een team van deskundige en betrokken medewerkers, die zich vol inzetten voor onze doelstelling, hebben wij een stevige basis voor ons werk.

Missie en visie

Vlinders en libellen zijn een onlosmakelijk onderdeel van de natuur. De Vlinderstichting vindt dat ze daarom overal waar ze thuishoren ook daadwerkelijk te vinden moeten zijn. Zij fungeren als indicatoren voor een gezonde leefomgeving: wanneer het goed gaat met de kenmerkende vlinders en libellen, is het biotoop gezond. Met onze kennis willen wij iedereen ondersteunen, die aan de realisatie van een natuur vol vlinders en libellen kan bijdragen.

De basis van ons werk is ons wetenschappelijk onderzoek. Al meer dan 25 jaar houdt De Vlinderstichting door de landelijke meetprogramma's Vlinders en Libellen de trends in het vóórkomen van deze soorten in Nederland nauwlettend in de gaten. Dit doen wij in opdracht van het ministerie van LNV, samen met het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring. Daardoor weten we dat het helaas nog altijd slecht gaat met veel vlindersoorten in ons land. Sinds het begin van de vorige eeuw zijn 15 van de 76 soorten dagvlinders uit ons land verdwenen, met nog eens 22 soorten dreigt hetzelfde te gebeuren. Die achteruitgang is nog niet gestopt: twee-derde van de soorten gaat nog steeds achteruit. Met name met bedreigde vlinders in natuurgebieden gaat het iets beter, in het agrarisch gebied echter nog niet. Er is dus hoop: een beter beheer helpt. In ons werk richten wij ons, naast wetenschappelijk onderzoek en monitoring, op educatie en bewustwording, kennisvergroting en advisering over beheer. Wij werken aan een goede leefomgeving voor 'onze' soorten in natuurgebieden, maar ook in bermen, oevers en dijken ('Infranatuur'), het boerenland, het stedelijk gebied en particuliere tuinen. Iedereen kan helpen door bij inrichting en beheer rekening te houden met wat vlinders en libellen nodig hebben.

Risico's en onzekerheden

De Vlinderstichting heeft geen structurele inkomsten of subsidies. De basis voor onze financiering (+/- 10%) wordt gevormd door bijdragen van onze (trouwe!) donateurs (> 5.000). Het overgrote deel (+/- 85%) komt uit projectfinanciering, waarvan 20% meerjarig wordt toegekend voor de uitvoering van de Meetnetten. Dat betekent dat wij jaarlijks een flink bedrag aan projectgelden (uit opdrachten, overheidssubsidies en bijdragen van fondsen) moeten verwerven. Dit is echter vanaf de oprichting van de stichting het geval geweest, daar is de organisatie op ingericht.

De Vlinderstichting heeft een gezonde financiële basis. Ook in 2018 hebben we veel eigen middelen kunnen investeren in voor ons doel belangrijke projecten. De Continuïteitsreserve is op orde - vastgesteld op de helft van de jaarlijkse kosten - en daarnaast is er nog ruimte voor de inzet van eigen middelen voor investeringen en beschermingsprojecten. Aanvullend daarop hebben we in 2018 weer veel externe middelen kunnen verwerven voor de uitvoering van projecten. Hoe meer instanties, bedrijven, fondsen en mensen bijdragen aan ons werk, hoe meer wij uiteindelijk kunnen bereiken.

Jaarlijks verzoeken wij onze donateurs een extra gift te doen voor een specifiek project. In 2018 hebben wij dit gevraagd voor het uitbreiden van het Meetnet Nachtvlinders, dat wij in eigen beheer gestart zijn. Dit heeft erin geresulteerd dat het inmiddels is opgenomen in het Netwerk Ecologische Monitoring.

Aan het eind van deze jaarrekening is de accountantsverklaring van Alfa Registeraccountants uit Nijkerk opgenomen.

Wageningen, 13 maart 2019
Titia M. Wolterbeek
Directeur/bestuurder

II. Verslag van de Raad van Toezicht

De Vlinderstichting kent een statutair directeur/bestuurder die verantwoording verschuldigd is aan de Raad van Toezicht. Deze ziet o.a. toe op:

- vaststelling van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag
- vaststelling en wijziging van de voor enig jaar of reeks van jaren opgestelde beleidsplannen.

De Raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal zeven personen. De Raad kiest uit zijn midden een voorzitter. De zittingstermijn voor Raadsleden is 3 jaar, met de mogelijkheid voor verlenging van nogmaals 3 jaar. In 2018 zijn er geen wijzigingen geweest in de Raad. Bij de samenstelling van de Raad zoeken we bewust naar een verdeling van aandachtsvelden, waarbij in elk geval vertegenwoordigers worden gezocht vanuit de financiële hoek, minimaal een terreinbeheerder, iemand vanuit het onderzoek en een persoon die meer vanuit een communicatieachtergrond naar het werk van De Vlinderstichting kijkt. Daarnaast zoeken we afhankelijk van de actualiteit vertegenwoordigers vanuit het openbaar bestuur, het bedrijfsleven of andere sectoren uit de omgeving van De Vlinderstichting.

De Raad vergadert gewoonlijk vier keer per jaar:

- de voorjaarsvergadering waarin vaak een actueel onderwerp wordt uitgediept
- de meivergadering waarin de jaarrekening van het afgesloten jaar kan worden goedgekeurd
- de najaarsvergadering waarin het zesmaandsoverzicht wordt toegelicht
- en ten slotte een vergadering in november waarin het negenmaandsoverzicht wordt toegelicht en de begroting voor het aankomend jaar voor ligt.

In alle vergaderingen is het bestuur, het MT en de financieel administrateur aanwezig en geeft aan de Raad een toelichting op actuele ontwikkelingen en inzicht in de orderportefeuille. De voorzitter van de Raad houdt regelmatig contact met de directeur/bestuurder, om vroegtijdig op de hoogte te zijn van eventuele onverwachte ontwikkelingen.

In 2018 hebben deze vergaderingen achtereenvolgens plaatsgevonden op 19 maart, 29 mei, 18 september en 27 november. Van elke vergadering wordt een verslag opgesteld dat in de volgende vergadering door de Raadsleden - na eventuele wijzigingen - wordt goedgekeurd. De jaarrekening over 2017 is in de vergadering van 29 mei goedgekeurd en de begroting voor 2019 is in de vergadering van 27 november vastgesteld.

Daarnaast is er jaarlijks een andere activiteit waar de Raadsleden, het bestuur, het MT en de financieel administrateur ruimte hebben voor onderlinge uitwisseling. In 2018 is hiertoe op 18 september, voorafgaand aan de vergadering, een bezoek gebracht aan de duinen van PWN in Noord Holland, waar de beheerder bij uitvoering van maatregelen nadrukkelijk rekening houdt met de aanwezige dag- en nachtvlinders.

III. Hoofdpijnen beleid De Vlinderstichting 2019

Eind 2018 is het Deltaplan Biodiversiteitsherstel gepresenteerd. De Vlinderstichting is daar vanaf het begin nauw bij betrokken. Het geeft een gezamenlijke koepel voor onze activiteiten, die met name gericht zijn op het herstel van de biodiversiteit aan vlinders en libellen en – in het verlengde daarvan – de insecten. Het Deltaplan richt zich op drie vormen van grondgebruik: natuur, landbouw en openbare ruimte. Dit sluit goed aan op onze aanpak. Het onderdeel ‘openbare ruimte’ is inmiddels vooral ingevuld door onze Green Deal Infranatuur, waarbij alle belangrijke partners reeds betrokken zijn. De ‘landbouw’ heeft sinds een aantal jaren sterk onze aandacht, vanwege het grote areaal (twee-derde van de oppervlakte van Nederland) maar ook vanwege de enorme invloed die o.a. stikstofuitstoot heeft op de omgeving. Wij onderscheiden daarnaast nog ‘stedelijk gebied’ en ‘tuinen’, deze laatste vooral om draagvlak te genereren en om mensen zelf handelingsperspectief te bieden.

Monitoring is en blijft de basis onder ons werk. Omdat het agrarisch gebied relatief slecht onderzocht is, gaan we daar, samen met landbouworganisatie LTO en met BoerenNatuur nadrukkelijk op inzetten, o.a. in het kader van het nachtvlindermeetnet. De data die we dankzij honderden vrijwilligers met de meetnetten verzamelen gebruiken we niet alleen voor het berekenen van trends, maar zijn ook zeer waardevol voor ecologisch onderzoek.

De nieuwe Rode lijst Dagvlinders is begin 2019 door het ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit op basis van ons voorstel vastgesteld. Er zijn een paar wijzigingen t.o.v. de lijst uit 2006. In het kader van onze beschermingsstrategie Tien voor 12! zullen wij ons de komende jaren weer inzetten voor voldoende goed leefgebied voor deze soorten.

De opdrachtenportefeuille voor ons werk groeit, wij merken dat er met name vanuit de provincies weer meer budgetten voor natuur beschikbaar komen. Dat betekent dat we meer projecten gefinancierd kunnen krijgen vanuit externe bronnen. Uiteraard blijven wij onze bestemmingsreserves inzetten voor aanvullende beschermingsprojecten die wij noodzakelijk achten voor de bescherming van vlinders en libellen.

Zo blijven wij investeren in onderzoek: zowel op wetenschappelijk niveau (o.a. financiering van hoogleraar Ecologie en bescherming van insecten) als, waar nodig, voor het uitvoeren van extra veldonderzoek. Ook advisering, educatie en voorlichting blijven nadrukkelijk pijlers onder ons werk.

IV. Begroting 2019

(afgerond op honderden Euro's)

	in €	in €
	Begroting 2019	Begroting 2018
BATEN		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Donaties, giften en schenkingen	190.000	170.000
Nalatenschappen	0	0
Opdrachten en bijdragen	1.654.000	1.500.000
Overige baten	56.000	61.675
<i>Totaal baten uit eigen fondsenwerving</i>	<u>1.900.000</u>	<u>1.731.675</u>
Subsidies van overheden	0	0
Rentebaten	500	0
Som der baten	<u>1.900.500</u>	<u>1.731.675</u>
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Projecten	1.670.700	1.509.454
Tijdschrift	70.700	68.511
Afdrachten en bijdragen	30.600	29.875
<i>Totaal besteed aan doelstelling</i>	<u>1.772.000</u>	<u>1.607.840</u>
Wervingslasten baten		
Kosten eigen fondsenwerving	128.500	123.835
Som der lasten	<u>1.900.500</u>	<u>1.731.675</u>
Saldo van baten en lasten	0	0

V. Algemeen

A. De stichting is statutair gevestigd te Wageningen en is ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Centraal Gelderland onder nummer 41048624.
De stichting is genaamd: De Vlinderstichting.

B. De akte van oprichting is in 1983 gepasseerd. In november 2001 is een akte houdende statutenwijziging bij de notaris gepasseerd.

C. De stichting heeft ten doel (artikel 3 van de statuten):

Het behoud en herstel van de vlinder- en libellenfauna in Nederland en Europa, door het verwerven en verspreiden van kennis.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- a. het bevorderen van onderzoek;
- b. het uitvoeren van onderzoek;
- c. het geven van voorlichting;
- d. het verstrekken van adviezen.

D. De Raad van Toezicht bestaat op 31 december 2018 uit de volgende personen:

M. de Wit	Voorzitter
J. Berendsen	Algemeen lid
F. ten Cate	Algemeen lid
A. Dielissen	Algemeen lid
G. van Grootheest	Algemeen lid
R. Leemans	Algemeen lid
R. Metzke	Algemeen lid

E. Het bestuur wordt gevoerd door mevrouw T. Wolterbeek.

VI. Financiële positie

Richtlijn Fondsenwervende instellingen

Aangezien De Vlinderstichting is aan te merken als een fondsenwervende instelling, wordt sinds het boekjaar 1999 de Richtlijn Fondsenwervende instellingen (uitgegeven onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving) gevolgd. De jaarrekening is ingericht overeenkomstig de in deze richtlijn opgenomen uitgangspunten en voorschriften.

Baten en lasten

De som der baten was in 2018 totaal	€ 2.238.211
In 2017 bedroeg deze totaal	€ 1.868.609
De som der lasten was in 2018 totaal	€ 2.345.157
In 2017 bedroeg deze totaal	€ 1.962.082.

Vermogen

Het vermogen van een fondsenwervende instelling heeft een bijzonder karakter. De stichting is gehouden dit vermogen slechts aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling waartoe ze in het leven is geroepen.

Per 31 december 2018 bedraagt de continuïteitsreserve € 881.877.

De Vlinderstichting heeft in het jaar 2018 - zoals geprognoseerd - vanuit haar reserves ruim € 100.000 besteed aan haar beschermingsdoelstellingen.

Het is het streven van de Raad van Toezicht en het Bestuur de continuïteitsreserve op een zodanig niveau te houden dat een periode van 6 maanden zonder externe inkomsten kan worden overbrugd. Dit is in 2012 reeds bereikt en sindsdien op orde.

Resultaat boekjaar

Van het negatieve resultaat over 2018 ten bedrage van	€ 106.946
is € 102.745 onttrokken aan de bestemmingsreserve overigen en is	€ 0
aan de overige vrij besteedbare reserves onttrokken.	
Uit het fonds activa bedrijfsvoering is een bedrag vrijgefallen van	€ 4.201

Jaarrekening 2018

VII. Balans

ACTIVA

		in €		in €
		<u>31-12-2018</u>		<u>31-12-2017</u>
Vaste activa				
<u>Immateriële vaste activa</u>				
Software en licenties	XI-1	14.014		22.872
<u>Materiële vaste activa</u>				
Huurdersinvestering	XI-2	34.757		40.157
Inventaris	XI-2	<u>22.632</u>		<u>12.575</u>
		57.389		52.732
<u>Financiële vaste activa</u>				
Overige vorderingen	XI-3	1.849		1.849
Vlottende activa				
<u>Voorraden</u>				
Verkoopartikelen	XI-4	12.377		9.239
<u>Vorderingen</u>				
Debiteuren	XI-5	204.963		193.834
Overige vorderingen	XI-5	0		0
Overlopende activa	XI-6	<u>323.874</u>		<u>504.296</u>
		528.837		698.130
<u>Liquide middelen</u>	XI-7	1.268.720		1.437.666
Totaal activa		<u>1.883.186</u>		<u>2.222.488</u>

Balans

		in €		PASSIVA	
			31-12-2018		31-12-2017
Eigen vermogen					
Reserves:					
Continuïteitsreserve	XI-8	881.877		881.877	
Bestemmingsfonds Idylle	XI-9	0		0	
Bestemmingsreserves:					
- Reserve financiering activa		71.403		75.604	
- Bestemmingsreserves overigen		89.942		192.687	
Vrij besteedbare reserves:					
- Overige reserve	XI-11	11.879		11.879	
			1.055.101		1.162.047
Langlopende schulden					
Overlopende passiva	XI-12		5.007		24.975
Kortlopende schulden					
Crediteuren	XI-13	56.291		124.488	
Belastingen en sociale lasten	XI-14	55.905		51.452	
Onderhanden projecten	XI-15	544.176		688.269	
Overige schulden	XI-16	0		0	
Overlopende passiva	XI-17	166.706		171.257	
			823.078		1.035.466
Totaal passiva					
			<u>1.883.186</u>		<u>2.222.488</u>

VIII. Staat van baten en lasten

		in €	in €	in €
		Werkelijk 2018	Begroting 2018	Werkelijk 2017
BATEN				
Baten uit eigen fondsenwerving				
Donaties, giften en schenkingen	XII	209.870	170.000	196.236
Nalatenschappen	XII	1.103	0	0
Opdrachten en bijdragen	XII	1.971.216	1.505.000	1.618.097
Overige baten	XII	57.818	57.000	52.659
Totaal baten uit eigen fondsenwerving		<u>2.240.007</u>	<u>1.732.000</u>	<u>1.866.992</u>
Subsidies van overheden	XII	0	0	0
Rentebaten		-1.796	0	1.617
Som der baten		<u>2.238.211</u>	<u>1.732.000</u>	<u>1.868.609</u>
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Projecten	XII	2.131.428	1.516.200	1.755.101
Tijdschrift	XII	62.734	69.705	65.242
Afdrachten en bijdragen	XII	31.529	29.875	27.125
Totaal besteed aan doelstelling		<u>2.225.691</u>	<u>1.615.780</u>	<u>1.847.468</u>
Wervingslasten baten				
Kosten eigen fondsenwerving	XII	118.966	116.220	114.614
Dotatie bestemmingsreserve		500		
Som der lasten		<u>2.345.157</u>	<u>1.732.000</u>	<u>1.962.082</u>
Saldo van baten en lasten		<u>-106.946</u>	<u>0</u>	<u>-93.473</u>

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Reserves			0	
Continuïteitsreserve		0		0
Bestemmingsfonds Idylle		0		-15.000
Bestemmingsreserve:				
- Reserve financiering activa		-4.201		-5.169
- Bestemmingsreserve overigen		-102.745		-48.802
Overige vrij besteedbare reserve				-24.502
Totaal mutatie reserves		<u>-106.946</u>	<u>0</u>	<u>-93.473</u>

IX. Kasstroomoverzicht

	2018		2017	
	in €	in €	in €	in €
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo van baten en lasten		-106.946		-93.473
Afschrijvingen		21.839		24.493
Mutatie:				
Voorraad verkoopartikelen	-3.138		-1.389	
Onderhanden projecten	-144.093		318.285	
Debiteuren	-11.129		-40.802	
Overlopende activa	180.422		-248.451	
Voorziening op onderhanden projecten en projecten voor eigen rekening	0		0	
Crediteuren	-68.197		-81.103	
Belastingen en sociale lasten	4.453		-34.309	
Overige schulden	0		-1.021	
Overlopende passiva	-4.551		-29.255	
		<u>-46.233</u>		<u>-118.045</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		-131.340		-187.025
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-17.637		-19.321	
Investeringen in financiële vaste activa	0		0	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0		0	
		<u>0</u>		<u>0</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-17.637		-19.321
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden		<u>-19.968</u>		<u>-19.968</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-19.968</u>		<u>-19.968</u>
Mutatie liquide middelen		<u>-168.945</u>		<u>-226.314</u>
Liquide middelen per begin boekjaar		<u>1.437.666</u>		<u>1.663.989</u>
Liquide middelen per einde boekjaar		<u>1.268.721</u>		<u>1.437.666</u>

X. Algemene toelichting

Algemeen

Alle bedragen zijn in €.

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betekent tevens dat Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven en de andere hoofdstukken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving worden toegepast.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

(Im)materiële vaste activa

De (im)materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Huurdersinvesteringen	10 jaar
Meubilair en inrichting	5 en 10 jaar
Keukeninventaris	10 jaar
Hardware en software	3 en 4 jaar
Verkoopinventaris	3 en 5 jaar
Telefooninstallatie	3 en 4 jaar

Financiële vaste activa

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk is aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

Deze zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijzen, waar nodig onder aftrek van een voorziening van incourantheid.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. De vervaardigingsprijs omvat het directe materiaalverbruik, de directe loonkosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend en een opslag voor indirecte kosten (completed contract methode). Hieronder zijn de bestede kosten van de projecten indien en voor zover de bestede kosten de opbrengsten overschrijden - rekening houdend met het stadium van gereedheid - voorzien. De reeds gefactureerde termijnen worden op de onderhanden werken in mindering gebracht. Indien het totaal van de gefactureerde termijnen het totaal van de onderhanden projecten overschrijdt, is het negatieve saldo opgenomen onder de kortlopende schulden.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde; onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Algemene toelichting vervolg

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Alle opbrengsten worden voor het bruto bedrag onder de baten opgenomen, tenzij dit hoofdstuk uitdrukkelijk anders vermeldt. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, worden in de staat van baten en lasten als last gepresenteerd.

Donaties

Donaties worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Giften en schenkingen

Giften en schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Nalatenschappen

Nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin zij worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar zijn verantwoord.

Opdrachten en bijdragen en subsidies van overheden

Opdrachten en bijdragen en subsidies van overheden worden verantwoord in het jaar waarin de met het project samenhangende werkzaamheden zijn afgerond (completed contract methode).

Overige baten

Onder de overige baten worden de opbrengsten van de in het verslagjaar geleverde goederen verantwoord. De opbrengsten voortvloeiende uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Rentebaten

De rentebaten betreffen de van derden ontvangen, respectievelijk aan derden betaalde interest.

Besteed aan doelstellingen

Onder bestedingen aan de doelstellingen wordt verstaan de in het verslagjaar betaalbaar gestelde bedragen in samenhang met de doelstellingen en de aan het boekjaar toe te rekenen uitvoeringskosten.

De directe kosten projecten, niet zijnde uitvoeringskosten projecten, worden verantwoord in het jaar waarin de met het project samenhangende werkzaamheden zijn afgerond (completed contract methode).

Overige lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Grondslagen voor het overzicht van kasstromen

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

XI. Toelichting op de balans

Vaste activa

in €

1 Immateriële vaste activa

	Totaal
Balans per 1 januari 2018	22.872
Investerings	0
Desinvesteringen aanschafwaarde	0
	<u>22.872</u>
Afschrijvingen	-8.858
Desinvesteringen afschrijvingen	0
	<u>0</u>
Balans per 31 december 2018	<u>14.014</u>

Voor toelichting zie activelijst onder punt XIV.

2 Materiële vaste activa

	Huurdersinvestering	Inventaris	Totaal
Balans per 1 januari	40.153	12.577	52.729
Aanschaffingen	0	17.637	17.637
Desinvesteringen aanschafwaarde	0	0	0
	<u>40.153</u>	<u>30.214</u>	<u>70.366</u>
Afschrijvingen	-5.396	-7.582	-12.978
Desinvesteringen afschrijvingen	0	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Balans per 31 december	<u>34.757</u>	<u>22.632</u>	<u>57.388</u>

Voor toelichting zie activelijst onder punt XIV.

3 Financiële vaste activa

Overige vorderingen

	31-12-2018	31-12-2017
Lening aan derden	0	0
Waarborgsom	1.849	1.849
	<u>1.849</u>	<u>1.849</u>

Vlottende activa

4 Voorraden

Verkoopartikelen

	31-12-2018	31-12-2017
Verkoopartikelen	12.377	9.239
	<u>12.377</u>	<u>9.239</u>

Toelichting op de balans vervolg

Kortlopende vorderingen	in €	in €
5 Debiteuren	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Debiteuren	207.963	196.834
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>-3.000</u>	<u>-3.000</u>
Debiteuren	<u>204.963</u>	<u>193.834</u>
6 Overlopende activa	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Nog te factureren projecten	292.372	467.756
Rente opbrengsten	335	1.511
Overig	<u>31.166</u>	<u>35.028</u>
	<u>323.873</u>	<u>504.295</u>
7 Liquide middelen	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Kasgeld	1.012	395
ING bank 5134425	195.539	54.240
Rabobank 39.70.44.089	94.384	155.397
MoneyYou 55.79.96.309	52.474	52.437
Rabobank 1260.706.001	44.036	44.027
Triodosbank 21.24.88.074	6.605	128.081
Triodosbank 21.23.40.956	470.000	562.238
KBC Bank België	0	36.691
Rentemeerrekening	0	825
SNS 94.42.29.921	7.953	7.936
ABN-Amro 47.00.53.941	3.092	3.268
ABN-Amro 47.01.05.135	340.626	339.363
ASN Bank 87.24.54.525 (internetspaarrekening)	<u>52.998</u>	<u>52.766</u>
Totaal	<u>1.268.719</u>	<u>1.437.664</u>

Toelichting op de balans vervolg

Eigen vermogen	in € 2018	in € 2017
8 Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	881.877	881.877
Toevoeging	<u>0</u>	<u>0</u>
	881.877	881.877
Ottrekking	<u>0</u>	<u>0</u>
Saldo per 31 december	<u>881.877</u>	<u>881.877</u>

Het is het streven van de Raad van Toezicht en het Bestuur de continuïteitsreserve op een niveau te houden zodat een periode van minimaal 6 maanden (tot maximaal 1 jaar) zonder externe inkomsten kan worden overbrugd.

9 Bestemmingsfonds Idylle

Saldo per 1 januari	0	15.000
Toevoeging	<u>0</u>	<u>0</u>
	0	15.000
Ottrekking	<u>0</u>	<u>15.000</u>
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>

De Nationale Postcodeloterij heeft een bedrag van € 800.000 uitgekeerd ten behoeve van het project 'Idylle, bloemen voor vlinders, bijen en mensen', met een looptijd van vier jaar. Van dit bedrag is € 205.259 besteed in 2015, € 181.951 in 2016 en € 15.000 in 2017.

10 Bestemmingsreserves

Reserve financiering activa

Saldo per 1 januari	75.604	80.773
Toevoeging	<u> </u>	<u> </u>
	75.604	80.773
Ottrekking	<u>4.201</u>	<u>5.169</u>
Saldo per 31 december	<u>71.403</u>	<u>75.604</u>

De reserve financiering activa laat het vermogensbeslag zien voor de investeringen in (im)materiële vaste activa ten behoeve van de bedrijfsvoering.

Bestemmingsreserves overigen

Saldo per 1 januari	192.688	241.490
Toevoeging vanuit nalatenschappen	0	0
Toevoeging vanuit overig resultaat	<u>0</u>	<u>38.814</u>
	192.688	280.304
Ottrekking	<u>102.745</u>	<u>87.616</u>
Saldo per 31 december	<u>89.943</u>	<u>192.688</u>

Toelichting op de balans vervolg

De bestemmingsreserves is gevormd ten behoeve van de volgende projecten:

Vlinder- en libellen reservaten	0	9.984
Aanschaf camera en computer filmbeelden	0	4.609
Libellenvlonder	0	0
Beschermingsstrategie	87.439	153.843
Idylle (bijdrage donateurs)	0	0
Geocaching voor vlinders	0	0
Argusvlinder	0	1.100
Levende tuin	0	6.148
Gentiaanblauwtje (2017)	2.504	7.504
Iepenpage (2017)	0	9.500
Saldo per 31 december	<u>89.943</u>	<u>192.688</u>

11 Vrij besteedbare reserves

Overige reserve

Saldo per 1 januari	11.884	36.386
Toevoeging vanuit nalatenschap		
Toevoeging vanuit overig resultaat		
	<u>11.884</u>	<u>36.386</u>
Onttrekking		<u>24.502</u>
Saldo per 31 december	<u>11.884</u>	<u>11.884</u>

Langlopende schulden

12 Overlopende passiva

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
Vooruitontvangen subsidie	<u>5.007</u>	<u>24.975</u>

Dit betreft een vooruitontvangen subsidie van de Gemeente Ede inzake afkoop ID-regeling. Tot 1 april 2019 valt maandelijks een bedrag van € 1.664 vrij ten gunste van het resultaat.

Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:

- de subsidie is bedoeld voor het dienstverband van een medewerker;
- de werkgever wendt het subsidiebedrag aan om de werknemer ten minste tot aan zijn 66e in dienst te houden (tot 1 april 2019).

Toelichting op de balans vervolg

Kortlopende schulden

	in €	in €
	31-12-2018	31-12-2017
13 Crediteuren		
Crediteuren	56.291	124.488
14 Belastingen en sociale lasten		
	31-12-2018	31-12-2017
Omzetbelasting, te betalen	19.501	15.533
Loonheffing, te betalen	36.404	32.257
Pensioenkosten en overige, te betalen	0	3.662
	55.905	51.452
15 Onderhanden projecten		
	2018	2017
Onderhanden werk	760.093	1.134.691
Voorziening potentieel verlies	-3.434	-77.105
	756.659	1.057.586
Gefactureerde termijnen	-1.300.835	-1.745.855
	-544.176	-688.269
Opgenomen onder de kortlopende schulden	544.176	688.269
16 Overige schulden		
	31-12-2018	31-12-2017
Netto salarissen	0	0
17 Overlopende passiva		
	31-12-2018	31-12-2017
Reservering vakantiegeld	55.544	51.430
Reservering vakantiedagen	68.276	72.126
Vooruitgefactureerde donaties	100	100
Accountantskosten	20.000	12.500
Nog te betalen bedragen projecten	7.431	5.785
Overig	15.354	29.315
	166.705	171.256

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huren

Per 1 april 2003 is een nieuwe huurovereenkomst aangegaan inzake het pand aan de Mennonietenweg 10 te Wageningen voor de duur van telkens vijf jaar.

Deze overeenkomst is voortgezet voor een aansluitende periode van vijf jaar, momenteel tot en met 31 mei 2023

Het jaarlijkse huurbedrag in 2018 bedroeg € 64.516

Jaarlijks wordt de huurprijs geïndexeerd, op basis van het maandprijnsindexcijfer volgens de consumentenprijnsindex (CPI), gepubliceerd door het CBS.

Per 1 april 2016 is er een huurovereenkomst aangegaan inzake de huur van een printer

voor de duur van 22 termijnen (kwartalen). Het laatste kwartaal is Q2 in 2021.
Het jaarlijkse huurbedrag bedraagt € 15.079.

XII. Toelichting op de staat van baten en lasten

	in € Werkelijk 2018	in € Begroting 2018	in € Werkelijk 2017
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving			
<u>Donaties, giften en schenkingen</u>			
Donaties	174.720	155.000	143.044
Giften en schenkingen	35.150	15.000	53.192
	209.870	170.000	196.236
<u>Nalatenschappen</u>			
Nalatenschappen	1.103	0	0
<u>Opdrachten en bijdragen</u>			
Projecten	1.971.216	1.505.000	1.618.097
<u>Subsidies van overheden</u>			
Projecten	0	0	0
<u>Overige baten</u>			
Verkopen kweek	54.689	56.000	53.096
Directe kosten kweek	-10.801	-9.000	-8.470
Verkopen artikelen	16.516	15.000	10.622
Directe kosten artikelen	-2.586	-5.000	-2.589
	57.818	57.000	52.659
LASTEN			
Besteed aan doelstelling			
<u>Projecten</u>			
Directe kosten	658.547	5.325	343.168
Uitvoeringskosten eigen organisatie	1.546.552	1.510.875	1.489.984
Mutatie onderhanden werk deel personeelskosten	-73.671	0	-78.051
Mutatie voorziening onderhanden werk			
	2.131.428	1.516.200	1.755.101

Vervolg toelichting op staat van baten en lasten

	in € Werkelijk 2018	in € Begroting 2018	in € Werkelijk 2017
<u>Tijdschrift</u>			
Directe kosten	28.744	36.500	32.495
Uitvoeringskosten eigen organisatie	33.990	33.205	32.747
	62.734	69.705	65.242
<u>Afdrachten en bijdragen</u>			
Soorten NL en contributies	14.779	13.375	13.375
Kosten bijzonder hoogleraar	8.500	8.500	8.500
Ondersteuning externe initiatieven	2.750	3.000	250
Afdracht vlinderwerkgroepen	500		
Stichting Butterfly Conservation Europe	5.000	5.000	5.000
	31.529	29.875	27.125
<u>Wervingskosten baten</u>			
<u>Kosten eigen fondsenwerving</u>			
Directe kosten	0	0	0
Uitvoeringskosten eigen organisatie	118.966	116.220	114.614
	118.966	116.220	114.614

Vervolg toelichting op staat van baten en lasten

Werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers in jaar 2018 bedroeg 20,4 (en voor jaar 2017: 21,0) omgerekend naar fulltime-eenheden.

Uitvoeringskosten eigen organisatie

	in € Werkelijk 2018		in € Begroting 2018		in € Werkelijk 2017	
Salariskosten	1.074.821		1.068.000		1.044.044	
Sociale lasten	203.291		183.000		184.870	
Pensioenlasten	101.370		103.000		103.025	
Uitzend-/externe krachten	31.207		22.000		35.825	
Ontvangen ziekengeld	-10.374		-5.000		-37.707	
Ontvangen subsidie ID-regeling	-19.968		-20.000		-19.968	
	1.380.347		1.351.000		1.310.089	
Overige personeelskosten	39.611		34.400		32.366	
Administratiekosten	32.062		24.800		31.250	
Advieskosten	2.348		0		6.966	
Huisvestingskosten	89.361		89.000		87.887	
Reis- en verblijfkosten	15.327		16.000		16.916	
Porti en vracht	6.339		8.300		5.526	
Telefoonkosten	1.957		1.500		1.836	
Kantoorbenodigdheden	2.918		3.000		2.183	
Drukwerk	17.406		29.000		21.840	
Computerkosten	34.694		29.000		40.804	
Verzekeringen	5.629		9.000		6.157	
Algemene kosten	40.018		30.000		38.474	
Bestuurskosten	632		1.000		802	
Afschrijvingen	21.839		26.000		24.493	
Documentatie/abbonementen	9.020		8.300		9.756	
	1.699.508	0	1.660.300	0	1.637.345	0
Verdeeld als volgt:						
Kosten eigen fondswerving	118.966	7,0%	116.220	7,0%	114.614	7,0%
Tijdschrift	33.990	2,0%	33.205	2,0%	32.747	2,0%
Afdeling projecten	1.546.552	91,0%	1.510.875	91,0%	1.489.984	91,0%
Totaal	1.699.508	100,0%	1.660.300	100,0%	1.637.345	100,0%

De verdeling van de uitvoeringskosten van de eigen organisatie is gebaseerd op het tijdsbeslag van de diverse medewerkers over zowel de fondsen wervende activiteiten als de bestedingsdoelen van de organisatie. Hierbij is het tijdsbeslag gewogen gemeten, dat wil zeggen dat het tijdsbeslag is omgerekend naar de daarmee samenhangende salarislasten.